

Škótsko - Lochness a ostrov Skye

Program zájazdu

1. deň

EDINBURGH - FALKIRK – LOCH LOMOND – GLENCOE – FORT WILLIAM

Hneď po prúde sa vydáme na severozápad objavovať malebnú škótsku krajinu. Poznávanie Škótska začneme pri **Falkirk Wheel**, jedinom otáčavom lodnom výťahu na svete, ktorý spája prieplavy Union a Forth & Clyde a znovu prepája Glasgow s Edinburghom po vode. Nahradil sústavu jedenástich plavebných komôr, ktorými loď kedysi prechádzala takmer celý deň — dnešná otáčka trvá päť minút. A hoci koleso zdvíha vyše tisíc ton ocele a vody, spotrebuje pritom asi toľko energie ako zovretie ôsmich kanvíc vody. Vďaka za to Archimedovmu zákonu: každá gondola vytlačí presne toľko vody, koľko váži loď v nej, takže obe strany kolesa sú stále v dokonalej rovnováhe. Cestou na sever sa na brehu najväčšieho škótskeho jazera **Loch Lomond** zastavíme v rozprávkovej dedinke **Luss**. Nasleduje prejazd cez tajuplné močariská **Rannoch Moor** a zelené údolie **Glencoe** pomedzi horské masívy a hlboké kaňony. Krása tohto miesta má však temný podtón: v roku 1692 tu vojaci z klanu Campbellovcov po dvoch týždňoch pohostinnosti za úsvitu povraždili svojich hostiteľov z klanu MacDonaldovcov, u ktorých práve bývali. Tridsaťosem ľudí padlo priamo a ďalší zahynuli v zime na úteku do hôr. „Masaker v Glencoe“ otriasol Škótskom najmä preto, že porušil posvätné pravidlo pohostinnosti — a údolie odvtedy nesie prezývku „Údolie plaču“. V prípade pekného počasia si urobíme aj krátku prechádzku. Na prvú noc sa ubytujeme v okolí mestečka Fort William.

2. deň

GLENFINNAN – FORT WILLIAM – BEN NEVIS – EILEAN DONAN

Dnes sa vyberieme do zeleného údolia **Glenfinnan**, kde sa nám možno podarí zazrieť odľudujúci vlak na Glenfinnanskom viadukte, železničnom moste, ktorý preslávili filmy o Harrym Potterovi. Zvláštne je, že tento romantický most bol vo svojej dobe technickou provokáciou: postavili ho na prelome 19. a 20. storočia celý z

betónu, bez jediného kameňa, čo vtedy pôsobilo takmer barbarsky. Meria 380 metrov a nesie ho 21 oblúkov. Údolím **Five Sisters** sa dostaneme k jednému z najikonickjších miest Škótskej vysočiny – **Eilean Donan Castle**, ktorý patrí medzi najfotografovanejšie hrady v krajine. Pôvodne bol vybudovaný ako pevnosť na ochranu a obranu územia, okrem iného aj pred vikingskými nájazdmi. Po stáročia bol spojený s klanom **MacRae** a slúžil ako jeho rodové sídlo. Dnes stojí na malom ostrove, kde sa stretávajú tri morské zálivy, a pôsobivo stráži cestu smerujúcu k ostrovu **Skye**.

3. deň

OSTROV SKYE – TROTTERNISH – QUIRAING – OLD MAN OF STORR – KILT ROCK – DUNVEGAN – PORTREE – NEIST POINT

Ostrov Skye, najväčší ostrov Vnútrotných Hebridov, je považovaný za najdivokejší, najdrsnejší a zároveň najkrajší zo škótskych ostrovov. Jeho meno pochádza zo staronórskeho skuy – „ostrov oblakov“ – čo bola vikingská narážka na hmlu, ktorá takmer neustále halí tunajšie štíty. A Vikingovia to tu poznali dobre: Skye ovládali od 8. storočia až do roku 1266. Čaká nás bizarná krajina polostrova **Trotternish** plná kamenných ihiel a veží – Quiraing (krátka scénická prechádzka) a takmer 50 metrov vysoký monolit **Old Man of Storr**. Celý tento fantastický terén vznikol najväčším zosuvom pôdy v dejinách Británie: mäkkšie horniny sa podlomili pod ťarchou stuhutej lávy a zosunuli sa do zvlnenej spleti veží a plošín. Kamene **Old Man of Storr** sú pritom plné skamenených mušlí – kedysi ležali na morskom dne. Ďalej nás čakajú jedinečné útesy **Kilt Rock**, ktorých zvislé čadičové stĺpy naozaj pripomínajú riasy kiltu, záhrady hradu **Dunvegan Castle** – sídla náčelníkov klanu MacLeodovcov, jedného z najstarších stále obývaných hradov Škótska – a farebný prístav **Portree**, ktorého meno znamená „kráľov prístav“ na pamiatku návštevy kráľa Jakuba V. v roku 1540. Deň završí podvečerná vyhládka na najzápadnejší cíp ostrova, Neist Point. Nocľah na ostrove Skye.

4. deň

LOCH NESS – URQUHART – DUNROBIN CASTLE – PITLOCHRY

Na brehu jazera **Loch Ness** sa ocitneme pred zrúcaninami hradu **Urquhart**, ktorý patrí k najlepším miestam na pátranie po záhadnej príšere Nessie. Legenda je pritom staršia, než by sa čakalo: prvý písomný záznam o príšere v týchto vodách pochádza už z roku 565, keď tadiaľto prechádzal írsky mních sv. Kolumba a slovom vraj netvora zahnal späť do hlbín. Tie hlbiny sú mimochodom naozaj úctyhodné – Loch Ness ukrýva viac vody než všetky jazerá Anglicka a Walesu dokopy, a práve preto sa jeho tmavá hladina tak ľahko opriada tajomstvom. Popoludní navštívime hrad **Dunrobin Castle**, prezývaný škótsky Neuschwanstein. S bavorským originálom ho spája len rozprávkový vzhľad; jeho štíhle vežičky vznikli podľa vzoru francúzskych zámkov na Loire a záhrady pod terasami podľa Versailles. So 189 miestnosťami je najväčším sídlom na severe Škótska a rod grófov a vojvodov zo Sutherlandu tu sídli od 13. storočia. Na noc sa ubytujeme v okolí mestečka Pitlochry.

5. deň

ST. ANDREWS – FORTHSKÝ MOST – ROSSLYN – EDINBURGH

Dnes na nás čaká univerzitné **St. Andrews**, mesto na pobreží Severného mora s rozvalinami kedysi najväčšej škótskej katedrály. Sídlí tu najstaršia univerzita Škótska a je aj pravlastou golfu: práve tu vznikli pravidlá hry a odohráva sa tu dodnes. A odkiaľ sa vzalo práve číslo 18? Slávny klub v St. Andrews v roku 1764 zlúčil niekoľko krátkych jamiek do dlhších a ustálil ich počet na osemnásť – odvtedy má toľko jamiek golfové ihrisko na celom svete. Pokračujeme cez Forthský záliv, ktorý nám ponúkne pohľady na ikonický **Forthský železničný most**. Navštívime aj známu **Roslynskú kaplnku**, ktorá sa pýši množstvom nádherných kamenárskych prác opradených legendami a je dejiskom poslednej kapitoly Da Vinciho kódu od Dana Browna. Vnútri takmer niet hladkého kameňa – steny pokrývajú stovky reliéfov vrátane vyše stovky pohanských „zelených mužov“. Najslávnejší je Učňov stĺp, ku ktorému sa viaže temná legenda: majster kamenár vraj z čistej žiarlivosti zabil

svojho učňa, keď zistil, aký nádherný stĺp mladík vytesal, kým bol on preč. Poslednú noc strávime v **Edinburghu**.

6. deň

EDINBURGH – VIEDENŤ/BRATISLAVA

Po raňajkách nás čaká stredoveký **Edinburgh**, pokladaný za jedno z najpôsobivejších miest sveta. Zelené **Princes Street Gardens** či kopec **Calton Hill** ponúkajú tie najkrajšie panorámy. Vydáme sa po dláždenej **Royal Mile** — Kráľovskej míli — okolo katedrály **St. Giles** až k palácu **Holyrood**, oficiálnej škótskej rezidencii britského panovníka, v ktorej kedysi žila aj smutne známe škótska kráľovná Mária Stuartová. Mimochodom, „škótska míľa“ bola kedysi dlhšia než tá anglická, takže aj Kráľovská míľa je v skutočnosti o čosi dlhšia. Navštívime aj **Edinburghský hrad**, ktorý po stáročia menil funkciu — od pevnosti cez kráľovský palác až po štátnu väznicu — a dnes ukrýva škótske korunovačné klenoty, najstaršie kráľovské insígnie v Británii. Aj tie majú dobrodružný príbeh: po únii s Anglickom v roku 1707 ich zamkli do truhlice a zabudli na ne na vyše sto rokov, kým ich v roku 1818 znovu neobjavil spisovateľ Walter Scott — ležali v nej presne tak, ako ich tam kedysi nechali. Napokon sa naplnení zážitkami rozlúčime so Škótskom a zamierime na letisko, odkiaľ odletíme domov do Bratislavy/Viedne.